

HRVATSKI SABOR

Klasa: 016-01/08-01/01

Urbroj: 65-08-02

Zagreb, 06. ožujka 2008.

P.Z. br. 23

HRVATSKI SABOR INFORMACIJSKO-DOKUMENTACIJSKA SLUŽBA VI-61/2008

ZASTUPNICIMA HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICIMA RADNIH TIJELA

Na temelju članka 137. i članka 153. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Republike Hrvatske i Republike Makedonije o zaštiti prava hrvatske manjine u Republici Makedoniji i makedonske manjine u Republici Hrvatskoj, s Konačnim prijedlogom zakona*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavila Vlada Republike Hrvatske, aktom od 06. ožujka 2008. godine uz prijedlog da se sukladno članku 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Goradana Jandrokovića, ministra vanjskih poslova i europskih integracija i Biancu Matković, državnu tajnicu Ministarstva vanjskih poslova.

PREDSJEDNIK

Luka Bebić

P.Z. br. 23

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 016-01/07-03/01

Urbroj: 5030104-08-1

Zagreb, 6. ožujka 2008.

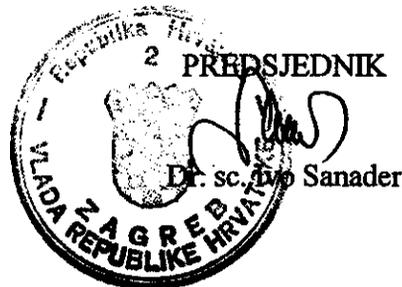
REPUBLIKA HRVATSKA		
11 - HRVATSKI SABOR		
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6		
Priljazi: 06-03-2008		
Klasifikacijski simbol:	O. J. št.	
016-01/08-01/01	65	
Uredni broj:	odl.	voj.
50-02-01	1	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Republike Hrvatske i Republike Makedonije o zaštiti prava hrvatske manjine u Republici Makedoniji i makedonske manjine u Republici Hrvatskoj, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 84. Ustava Republike Hrvatske, članka 129. i članka 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Republike Hrvatske i Republike Makedonije o zaštiti prava hrvatske manjine u Republici Makedoniji i makedonske manjine u Republici Hrvatskoj, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Gordana Jandrokovića, ministra vanjskih poslova i europskih integracija i Biancu Matković, državnu tajnicu u Ministarstvu vanjskih poslova i europskih integracija.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU
REPUBLIKE HRVATSKE I REPUBLIKE MAKEDONIJE O ZAŠTITI PRAVA
HRVATSKE MANJINE U REPUBLICI MAKEDONIJI I MAKEDONSKE MANJINE
U REPUBLICI HRVATSKOJ, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, ožujak 2008.

**PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA
IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I REPUBLIKE MAKEDONIJE
O ZAŠTITI PRAVA HRVATSKE MANJINE U REPUBLICI MAKEDONIJI
I MAKEDONSKE MANJINE U REPUBLICI HRVATSKOJ**

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Republike Hrvatske i Republike Makedonije o zaštiti prava hrvatske manjine u Republici Makedoniji i makedonske manjine u Republici Hrvatskoj sadržana je u odredbi članka 139. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I CILJ KOJI SE DONOŠENJEM ZAKONA ŽELI POSTIĆI

Ustavna je obveza Republike Hrvatske brinuti o Hrvatima izvan Republike Hrvatske (članak 10. Ustava Republike Hrvatske: "Republika Hrvatska štiti prava i interese svojih državljana koji žive ili borave u inozemstvu i promiče njihove veze s domovinom. Dijelovima hrvatskog naroda u drugim državama jamči se osobita skrb i zaštita Republike Hrvatske").

Prekidom državno-pravnih sveza s bivšom SFRJ te proglašenjem Republike Hrvatske kao samostalne i neovisne države, veliki broj Hrvata je ostao nastanjen izvan Republike Hrvatske u novonastalim državama.

Pravni status hrvatske manjinske zajednice u Republici Makedoniji ustavno definiran u okvirima skupine "malih etničkih zajednica", hrvatskoj manjinskoj zajednici predodređuje limitirani opseg manjinskih prava i posljedično otežan pristup proračunskim sredstvima domicilne države. Kao protuteža visokim standardima zaštite manjinskih prava u Republici Hrvatskoj, hrvatskoj zajednici u Republici Makedoniji bitno je otežano ostvarivanje elementarnih manjinskih prava: od izdavačke djelatnosti, nedostatnog pristupa medijima do zadovoljavanja odgojno-obrazovnih potreba. Stoga, tijekom bilateralnih razgovora na najvišoj državnoj razini (prigodom posjeta Republici Makedoniji dr. sc. Ive Sanadera, predsjednika Vlade Republike Hrvatske 22. svibnja 2006. godine i g. Stjepana Mesića, predsjednika Republike Hrvatske 24. listopada 2006. godine), inicirana su pitanja poboljšanja statusa hrvatske zajednice u Republici Makedoniji. Suradnja na području zaštite manjina između Republike Hrvatske i Republike Makedonije ocijenjena je nedostatnom, pa je predloženo sklapanje dvostranog međudržavnog ugovora.

Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj dana 26. travnja 2007. godine donijela Odluku o pokretanju postupka za sklapanje Sporazuma između Republike Hrvatske i Republike Makedonije o zaštiti prava hrvatske manjine u Republici Makedoniji i makedonske manjine u Republici Hrvatskoj te je makedonskoj strani prošlijeđen hrvatski prijedlog teksta Sporazuma kojeg je makedonska strana prihvatila kao osnovu za pregovore. Pregovori za sklapanje Sporazuma održani u Zagrebu, dana 18. lipnja 2007. godine, rezultirali su usuglašavanjem teksta Sporazuma te je tom prigodom iskazana spremnost da se što skorije pristupi i potpisivanju Sporazuma.

Sporazum između Republike Hrvatske i Republike Makedonije o zaštiti prava hrvatske manjine u Republici Makedoniji i makedonske manjine u Republici Hrvatskoj potpisan je u Splitu, 13. listopada 2007. godine.

Potpisivanjem Sporazuma između Republike Hrvatske i Republike Makedonije o zaštiti prava hrvatske manjine u Republici Makedoniji i makedonske manjine u Republici Hrvatskoj stvoren je pravni okvir za ostvarivanje prava te za očuvanje i razvitak nacionalnih identiteta hrvatske manjine u Republici Makedoniji i makedonske manjine u Republici Hrvatskoj. Sklapanjem ovog Sporazuma, države stranke potvrđuju da nacionalne manjine predstavljaju integralni dio društva i države u kojoj žive, obogaćuju materijalnu i duhovnu kulturu zemlje i doprinose produbljivanju prijateljstva, suradnje te produbljivanju i jačanju bilateralnih odnosa između dviju država.

III. OSNOVNA PITANJA KOJA SE PREDLAŽU UREDITI ZAKONOM

Ovim Zakonom potvrđuje se Sporazum između Republike Hrvatske i Republike Makedonije o zaštiti prava hrvatske manjine u Republici Makedoniji i makedonske manjine u Republici Hrvatskoj, kako bi njegove odredbe u smislu članka 140. Ustava Republike Hrvatske postale dio unutarnjeg pravnog poretka Republike Hrvatske.

Sporazumom između Republike Hrvatske i Republike Makedonije o zaštiti prava hrvatske manjine u Republici Makedoniji i makedonske manjine u Republici Hrvatskoj, stranke se obvezuju da će pripadnicima hrvatske manjine u Republici Makedoniji i makedonske manjine u Republici Hrvatskoj osigurati pravo na izražavanje, očuvanje i razvijanje nacionalnog, kulturnog, jezičnog i vjerskog identiteta kao i pravo na održavanje i razvijanje manjinskog školstva, odnosno obrazovanja, medija i ostvarivanja njihovih posebnih interesa.

Nadalje, stranke se obvezuju da će pripadnicima hrvatske manjine u Republici Makedoniji i makedonske manjine u Republici Hrvatskoj osigurati slobodu izbora i izražavanja o pripadnosti nacionalnoj manjini te uživanja svih prava u svezi s tim izborom, pravo uživanja nediskriminacije, kako je to predviđeno međunarodnim dokumentima, pravo zaštite od svake djelatnosti koja ugrožava ili bi mogla ugroziti njihov opstanak, kulturnu autonomiju, održavanjem, razvojem i iskazivanjem vlastite kulture te očuvanjem i zaštitom svojih kulturnih dobara i tradicija, pravo na očuvanje nacionalnog identiteta i vjeroispovijesti, pravo obrazovanja na jeziku i pismu nacionalne manjine, javnu i privatnu uporabu jezika i pisma te informiranja, kao i upotrebu znamenja i simbola nacionalne manjine, zaštitu ravnopravnog sudjelovanja u javnim poslovima, samoorganiziranje i udruživanje radi ostvarenja zajedničkih interesa te uživanje političkih i ekonomskih sloboda.

Sporazum predviđa osnivanje međuvladinog Mješovitog odbora, koji će se sastajati najmanje jednom godišnje i koji će pratiti provedbu Sporazuma.

IV. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Provođenje ovoga Zakona financirat će se u okviru redovitih godišnjih sredstava koja se za ovu namjenu osiguravaju u državnom proračunu Republike Hrvatske i iz drugih izvora te nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

V. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temelj za donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku nalazi se u članku 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora i to u drugim osobito opravdanim državnim razlozima. Naime, za provođenje dogovorenih mehanizama iz Sporazuma radi intenziviranja suradnje na zaštiti prava manjina između Republike Hrvatske i Republike Makedonije potrebno je što skorije stvoriti uvjete za stupanje Sporazuma na snagu.

S obzirom na prirodu postupka potvrđivanja međunarodnih ugovora, kojima država izražava spremnost da bude vezana već potpisanim međunarodnim ugovorom, kao i na činjenicu da se u ovoj fazi postupka, u pravilu, ne mogu vršiti izmjene ili dopune teksta međunarodnog ugovora, predlaže se ovaj prijedlog Zakona raspraviti i prihvatiti po hitnom postupku objedinjavajući prvo i drugo čitanje.

VI. KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I REPUBLIKE MAKEDONIJE O ZAŠTITI PRAVA HRVATSKE MANJINE U REPUBLICI MAKEDONIJI I MAKEDONSKE MANJINE U REPUBLICI HRVATSKOJ

Na temelju članka 18. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora, te članka 139. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske predlaže se pokretanje postupka donošenja Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Republike Hrvatske i Republike Makedonije o zaštiti prava hrvatske manjine u Republici Makedoniji i makedonske manjine u Republici Hrvatskoj po hitnom postupku.

Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Republike Hrvatske i Republike Makedonije o zaštiti prava hrvatske manjine u Republici Makedoniji i makedonske manjine u Republici Hrvatskoj glasi:

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA
IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I REPUBLIKE MAKEDONIJE O ZAŠTITI
PRAVA HRVATSKE MANJINE U REPUBLICI MAKEDONJI I MAKEDONSKE
MANJINE U REPUBLICI HRVATSKOJ**

Članak 1.

Potvrđuje se Sporazum između Republike Hrvatske i Republike Makedonije o zaštiti prava hrvatske manjine u Republici Makedoniji i makedonske manjine u Republici Hrvatskoj, potpisan u Splitu, 13. listopada 2007. godine, u izvorniku na hrvatskom i makedonskom jeziku.

Članak 2.

Tekst Sporazuma iz članka 1. ovoga Zakona u izvorniku na hrvatskom jeziku glasi:

S P O R A Z U M
između
Republike Hrvatske
i
Republike Makedonije
o zaštiti prava
hrvatske manjine u Republici Makedoniji
i
makedonske manjine u Republici Hrvatskoj

Republika Hrvatska i Republika Makedonija (u daljnjem tekstu: stranke),

polazeći od činjenice postojanja hrvatske manjine u Republici Makedoniji i makedonske manjine u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: nacionalne manjine),

s namjerom osiguravanja nacionalnim manjinama koje žive u Republici Hrvatskoj i Republici Makedoniji najviše razine pravne zaštite te očuvanje i razvitak njihovih nacionalnih identiteta,

sukladno međunarodnim ugovorima i drugim dokumentima o ljudskim pravima i temeljnim slobodama, kao i o zaštiti nacionalnih manjina, a posebice:

- Povelji Ujedinjenih naroda, Općoj deklaraciji o pravima čovjeka, Međunarodnoj konvenciji o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije, Međunarodnom paktu o građanskim i političkim pravima, Međunarodnom paktu o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima, Konvenciji o pravima djeteta, Deklaraciji o ukidanju svih oblika nesnošljivosti i diskriminacije na temelju vjere i vjerovanja, Deklaraciji o pravima osoba pripadnika nacionalnih ili etničkih, vjerskih i jezičnih manjina;

- Relevantnim dokumentima usvojenim od Organizacije o europskoj sigurnosti i suradnji, a poglavito Dokumentu usvojenom na Konferenciji o ljudskoj dimenziji u Kopenhagenu 1990. godine te Izvješću sa Sastanka vladinih stručnjaka za zaštitu manjina, održanog u Ženevi 1991. godine;
- Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, Europskoj povelji o regionalnim ili manjinskim jezicima, Okvirnoj konvenciji za zaštitu nacionalnih manjina i ostalim relevantnim dokumentima Vijeća Europe;
- Instrumentu Srednjoeuropske inicijative za zaštitu nacionalnih manjina;

polazeći od rješenja predviđenih nacionalnim zakonodavstvima stranaka,

svjesne značaja prava nacionalnih manjina i njihove kvalitetne zaštite kao jednog od načela na kojima počiva Europska unija,

utvrđujući da zaštita prava nacionalnih manjina pridonosi političkoj i društvenoj stabilnosti države u kojoj žive,

potvrđujući da nacionalne manjine predstavljaju integralni dio društva i države u kojoj žive i da obogaćuju materijalnu i duhovnu kulturu zemlje kao i da doprinose produbljivanju prijateljstva i suradnje između stranaka ovog Sporazuma,

sporazumjele su se kako slijedi:

Članak 1.

Stranke će:

- pripadnicima nacionalne manjine jamčiti i osigurati pravo na izražavanje, očuvanje i razvijanje njihova nacionalnog, kulturnog, jezičnog i vjerskog identiteta;
- ulagati napore kako bi u okvirima svojih mogućnosti i svog obrazovnog sustava osigurale pripadnicima nacionalnih manjina učenje njihovog jezika, odnosno pohađanje nastave na tom jeziku;
- osigurati uvjete za osnivanje i upravljanje vlastitih privatnih ustanova za obrazovanje i obuku na manjinskom jeziku;
- poduzeti odgovarajuće korake kako bi se stvorili uvjeti za učinkovito sudjelovanje pripadnika nacionalne manjine u javnim poslovima, posebice onima koji su od njihovog interesa.

Članak 2.

Stranke se obvezuju da će pripadnicima nacionalnih manjina osigurati:

- slobodu izbora i izražavanja o pripadnosti nacionalnoj manjini te uživanja svih prava u svezi s tim izborom;
- pravo uživanja načela ne-diskriminacije, kako je to predviđeno međunarodnim dokumentima;

- pravo zaštite od svake djelatnosti koja ugrožava ili bi mogla ugroziti njihov opstanak;
- kulturnu autonomiju, održavanjem, razvojem i iskazivanjem vlastite kulture te očuvanjem i zaštitom svojih kulturnih dobara i tradicija;
- pravo na očuvanje nacionalnog identiteta i vjeroispovijesti;
- pravo obrazovanja na jeziku i pismu nacionalne manjine, javnu i privatnu uporabu jezika i pisma te informiranja, kao i upotrebu znamenja i simbola nacionalne manjine;
- zaštitu ravnopravnog sudjelovanja u javnim poslovima, samoorganiziranja i udruživanja radi ostvarenja zajedničkih interesa te uživanje političkih i ekonomskih sloboda.

Članak 3.

Stranke će, sukladno nacionalnom zakonodavstvu i u okvirima svojih mogućnosti, razraditi područje odgoja i obrazovanja na jeziku i pismu nacionalnih manjina i omogućiti školovanje pripadnika nacionalnih manjina prema odgovarajućim programima za koje se prije donošenja pribavlja mišljenje udruga nacionalne manjine.

Odgovarajući programi na jeziku i pismu nacionalnih manjina uz opći dio obvezno sadrže dio čiji je sadržaj u vezi s posebnošću nacionalne manjine (materinski jezik, književnost, povijest, zemljopis i kulturno stvaralaštvo nacionalne manjine i njegovog matičnog naroda), istodobno nezanemarujući izučavanje istih tih područja o većinskom narodu.

Stranke će poticati suradnju i razmjenu u području obrazovanja u dijelu koji se odnosi na obrazovanje nacionalnih manjina, posebno razmjenom prosvjetnih stručnjaka, školskih programa, udžbenika i drugih nastavnih materijala, omogućiti dodjele stipendija i sudjelovanje na seminarima stručnog usavršavanja nacionalnih manjinskih učitelja te poticati izravnu suradnju škola, odnosno stvaranje uvjeta za uzajamne posjete učenika i učitelja.

Članak 4.

Stranke će podupirati zapošljavanje stručno osposobljenih djelatnika koji dolaze iz redova pripadnika nacionalne manjine na svim razinama i oblicima obrazovanja.

Članak 5.

Stranke će s posebnom pozornošću pratiti ostvarivanje kulturnih i obrazovnih potreba pripadnika nacionalne manjine i u tu će svrhu:

- poticati osnivanje kulturnih i obrazovnih centara kao i rad drugih srodnih ustanova;
- podupirati slanje knjiga, časopisa, nosača slike i zvuka takvim ustanovama u nekomercijalne svrhe, vlastitu izdavačku djelatnost nacionalnih manjina, gostovanja profesionalnih i amaterskih kulturno-umjetničkih skupina te organizaciju kulturnih i umjetničkih nastupa, koji pridonose obogaćivanju kulture i identiteta pripadnika nacionalnih manjina u obje zemlje;
- štititi kulturna dobra na svom području koja su vezana uz povijest nacionalnih manjina, odnosno podupirati takve aktivnosti nacionalnih manjina;
- prepoznavati manjinsko kulturno naslijeđe kao integralni dio nacionalnog kulturnog identiteta i podržavati upoznavanje većinske populacije s tom manjinskom kulturom;

- podržavati zajedničke aktivnosti pripadnika obiju nacionalnih manjina s uvjerenjem da te aktivnosti doprinose zbližavanju stranaka.

Članak 6.

Stranke se obvezuju osigurati pripadnicima nacionalnih manjina slobodnu uporabu jezika i pisma nacionalnih manjina u privatnom i javnom životu.

Stranke se obvezuju osigurati na područjima gdje žive pripadnici nacionalne manjine, a u skladu s unutarnjim zakonodavstvom i usvojenim međunarodno-pravnim standardima, službenu uporabu jezika i pisma nacionalne manjine.

Članak 7.

Stranke priznaju pravo nacionalnih manjina na izvješćivanje putem tiska, radija i televizije na jeziku i pismu nacionalne manjine.

Stranke će olakšati pristup medijima pripadnicima nacionalne manjine te će sukladno usvojenim međunarodno pravnim standardima i svojim unutarnjim zakonodavstvom:

- podupirati izlaženje tiskanih medija na jeziku i pismu nacionalnih manjina;
- podupirati emitiranje programa radija i televizije na jeziku nacionalnih manjina;
- poticati preuzimanje i distribuciju radijskog i televizijskog programa matične zemlje;
- materijalno podupirati informativnu djelatnost nacionalne manjine u okvirima svojih mogućnosti.

Članak 8.

Stranke će poštivati prava pripadnika nacionalne manjine na slobodno izražavanje vjerske pripadnosti, na ispovijedanje vjere i održavanje vjerskih obreda i vjerske pouke te na osnivanje vjerskih ustanova, organizacija i udruga.

Članak 9.

Stranke će poticati:

- odgovarajuće sudjelovanje pripadnika nacionalnih manjina u donošenju odluka na lokalnoj, regionalnoj i državnoj razini, koje se odnose na prava i položaj nacionalnih manjina i
- zastupljenost u upravnim tijelima na svim razinama državne uprave u skladu sa važećim zakonodavstvom.

Stranke se obvezuju da će prigodom teritorijalnog preustroja lokalnih i područnih (regionalnih) jedinica na razini države voditi računa da se pripadnike nacionalnih manjina time ne dovode u nepovoljniji položaj.

Članak 10.

Stranke će podupirati istraživanja iz područja povijesti, kulture i položaja nacionalnih manjina. U tu svrhu poticat će se sudjelovanje pripadnika nacionalnih manjina na istraživačkim projektima i u radu znanstvenih ustanova, kao i suradnju znanstvenih ustanova u tim istraživanjima.

Članak 11.

Stranke će osigurati pripadnicima nacionalnih manjina mogućnost svestranih, slobodnih i neposrednih odnosa s matičnim narodom te s njegovim državnim i javnim ustanovama, akademskim i nevladinim strukturama. U tu će svrhu, u okviru vlastitih mogućnosti, podupirati razvijanje kulturnih i gospodarskih odnosa i razmjenu stručnjaka.

Stranke, pravne osobe i državljani stranaka mogu radi ostvarivanja načela ovog Sporazuma pružati potporu udrugama nacionalne manjine koja živi na državnom području druge stranke.

Članak 12.

U interesu svojih nacionalnih manjina, stranke će podržati međunarodnu i gospodarsku suradnju u smislu ovog Sporazuma.

Članak 13.

Za ostvarivanje obveza preuzetih ovim Sporazumom stranke će osigurati odgovarajuću financijsku potporu, sukladno svojem nacionalnom zakonodavstvu i u okvirima svojih mogućnosti.

Članak 14.

U svrhu provedbe Sporazuma stranke utemeljuju međuvladin Mješoviti odbor koji prati provedbu ovog Sporazuma.

Stranke u Mješoviti odbor određuju isti broj predstavnika među kojima se nalaze i predstavnici nacionalnih manjina. Mješoviti odbor sastaje se najmanje jedanput godišnje naizmjenice kod stranaka Sporazuma, a osnovat će se 60 dana od dana stupanja na snagu ovog Sporazuma.

Zadaci Mješovitog odbora su:

- razmatranje provedbe Sporazuma,
- podnošenje preporuka vladama u svezi s provedbama Sporazuma.

Odluke Mješovitog odbora donose se usuglašavanjem.

Članak 15.

Ovaj Sporazum stupa na snagu danom primitka posljednje pisane obavijesti diplomatskim putem, kojom se stranke međusobno izvješćuju o okončanju postupka propisanog njihovim unutarnjim zakonodavstvom za njegovo stupanje na snagu.

Članak 16.

Ovaj Sporazum sklapa se na neodređeno vrijeme.

Svaka stranka može pisano, diplomatskim putem, otkazati ovaj Sporazum, koji u tom slučaju prestaje šest mjeseci od datuma kada je druga stranka primila obavijest o otkazu.

Sastavljeno u Splitu, dana 13. listopada 2007. godine u dva izvornika, na hrvatskom i makedonskom jeziku, pri čemu su oba teksta jednako vjerodostojna.

ZA REPUBLIKU HRVATSKU

**mr. sc. Kolinda Grabar Kitarović, v.r.
ministrica vanjskih poslova i europskih
integracija**

ZA REPUBLIKU MAKEDONIJU

**Antonio Milošoski, v.r.
ministar vanjskih poslova**

Članak 3.

Provedba ovoga Zakona u djelokrugu je središnjih tijela državne uprave nadležnih za vanjske poslove, poslove državne uprave i poslove lokalne i područne (regionalne) samouprave, kulture, pravosuđa, znanosti i obrazovanja, te unutarnjih poslova.

Članak 4.

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, Sporazum iz članka 1. ovoga Zakona nije na snazi te će se podaci o njegovom stupanju na snagu objaviti u skladu s odredbama članka 30. stavka 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

Članak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Člankom 1. Konačnog prijedloga Zakona potvrđuje se Sporazum između Republike Hrvatske i Republike Makedonije o zaštiti prava hrvatske manjine u Republici Makedoniji i makedonske manjine u Republici Hrvatskoj, potpisan 13. listopada 2007. godine, u izvorniku, na hrvatskom jeziku i na makedonskom jeziku, čime se izražava i formalni pristanak Republike Hrvatske da bude vezana Sporazumom.

Članak 2. Konačnog prijedloga Zakona sadrži tekst Sporazuma između Republike Hrvatske i Republike Makedonije o zaštiti prava hrvatske manjine u Republici Makedoniji i makedonske manjine u Republici Hrvatskoj, u izvorniku na hrvatskom jeziku.

Člankom 3. Konačnog prijedloga Zakona utvrđeno je da je provedba Zakona u djelokrugu središnjih tijela državne uprave nadležnih za vanjske poslove, poslove državne uprave i poslove lokalne i područne (regionalne) samouprave, kulture, pravosuđa, znanosti i obrazovanja, te unutarnjih poslova.

Člankom 4. Konačnog prijedloga Zakona propisano je da će se podatak o stupanju na snagu Sporazuma između Republike Hrvatske i Republike Makedonije o zaštiti prava hrvatske manjine u Republici Makedoniji i makedonske manjine u Republici Hrvatskoj objaviti, u skladu s člankom 30. stavkom 2. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora, nakon njegovog stupanja na snagu.

Člankom 5. Konačnog prijedloga Zakona o potvrđivanju utvrđuje se stupanje na snagu Zakona.

Prilog - tekst Sporazuma između Republike Hrvatske i Republike Makedonije o zaštiti prava hrvatske manjine u Republici Makedoniji i makedonske manjine u Republici Hrvatskoj, u izvorniku na hrvatskom jeziku

S P O R A Z U M
između
Republike Hrvatske
i
Republike Makedonije
o zaštiti prava
hrvatske manjine u Republici Makedoniji
i
makedonske manjine u Republici Hrvatskoj

Republika Hrvatska i Republika Makedonija (u daljnjem tekstu: stranke),

polazeći od činjenice postojanja hrvatske manjine u Republici Makedoniji i makedonske manjine u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: nacionalne manjine),

s namjerom osiguravanja nacionalnim manjinama koje žive u Republici Hrvatskoj i Republici Makedoniji najviše razine pravne zaštite te očuvanje i razvitak njihovih nacionalnih identiteta,

sukladno međunarodnim ugovorima i drugim dokumentima o ljudskim pravima i temeljnim slobodama, kao i o zaštiti nacionalnih manjina, a posebice:

- Povelji Ujedinjenih naroda, Općoj deklaraciji o pravima čovjeka, Međunarodnoj konvenciji o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije, Međunarodnom paktu o građanskim i političkim pravima, Međunarodnom paktu o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima, Konvenciji o pravima djeteta, Deklaraciji o ukidanju svih oblika nesnošljivosti i diskriminacije na temelju vjere i vjerovanja, Deklaraciji o pravima osoba pripadnika nacionalnih ili etničkih, vjerskih i jezičnih manjina;
- Relevantnim dokumentima usvojenim od Organizacije o europskoj sigurnosti i suradnji, a poglavito Dokumentu usvojenom na Konferenciji o ljudskoj dimenziji u Kopenhagenu 1990. godine te Izvješću sa Sastanka vladinih stručnjaka za zaštitu manjina, održanog u Ženevi 1991. godine;
- Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, Europskoj povelji o regionalnim ili manjinskim jezicima, Okvirmoj konvenciji za zaštitu nacionalnih manjina i ostalim relevantnim dokumentima Vijeća Europe;
- Instrumentu Srednjoeuropske inicijative za zaštitu nacionalnih manjina;

polazeći od rješenja predviđenih nacionalnim zakonodavstvima stranaka,

svjesne značaja prava nacionalnih manjina i njihove kvalitetne zaštite kao jednog od načela na kojima počiva Europska unija,

utvrđujući da zaštita prava nacionalnih manjina pridonosi političkoj i društvenoj stabilnosti države u kojoj žive,

potvrđujući da nacionalne manjine predstavljaju integralni dio društva i države u kojoj žive i da obogaćuju materijalnu i duhovnu kulturu zemlje kao i da doprinose produbljivanju prijateljstva i suradnje između stranaka ovog Sporazuma,

sporazumjele su se kako slijedi:

Članak 1.

Stranke će:

- pripadnicima nacionalne manjine jamčiti i osigurati pravo na izražavanje, očuvanje i razvijanje njihova nacionalnog, kulturnog, jezičnog i vjerskog identiteta;
- ulagati napore kako bi u okvirima svojih mogućnosti i svog obrazovnog sustava osigurale pripadnicima nacionalnih manjina učenje njihovog jezika, odnosno pohađanje nastave na tom jeziku;
- osigurati uvjete za osnivanje i upravljanje vlastitih privatnih ustanova za obrazovanje i obuku na manjinskom jeziku;
- poduzeti odgovarajuće korake kako bi se stvorili uvjeti za učinkovito sudjelovanje pripadnika nacionalne manjine u javnim poslovima, posebice onima koji su od njihovog interesa.

Članak 2.

Stranke se obvezuju da će pripadnicima nacionalnih manjina osigurati:

- slobodu izbora i izražavanja o pripadnosti nacionalnoj manjini te uživanja svih prava u svezi s tim izborom;
- pravo uživanja načela ne-diskriminacije, kako je to predviđeno međunarodnim dokumentima;
- pravo zaštite od svake djelatnosti koja ugrožava ili bi mogla ugroziti njihov opstanak;
- kulturnu autonomiju, održavanjem, razvojem i iskazivanjem vlastite kulture te očuvanjem i zaštitom svojih kulturnih dobara i tradicija;
- pravo na očuvanje nacionalnog identiteta i vjeroispovijesti;
- pravo obrazovanja na jeziku i pismu nacionalne manjine, javnu i privatnu uporabu jezika i pisma te informiranja, kao i upotrebu znamenja i simbola nacionalne manjine;
- zaštitu ravnopravnog sudjelovanja u javnim poslovima, samoorganiziranja i udruživanja radi ostvarenja zajedničkih interesa te uživanje političkih i ekonomskih sloboda.

Članak 3.

Stranke će, sukladno nacionalnom zakonodavstvu i u okvirima svojih mogućnosti, razraditi područje odgoja i obrazovanja na jeziku i pismu nacionalnih manjina i omogućiti školovanje pripadnika nacionalnih manjina prema odgovarajućim programima za koje se prije donošenja pribavlja mišljenje udruga nacionalne manjine.

Odgovarajući programi na jeziku i pismu nacionalnih manjina uz opći dio obvezno sadrže dio čiji je sadržaj u vezi s posebnosti nacionalne manjine (materinski jezik, književnost, povijest, zemljopis i kulturno stvaralaštvo nacionalne manjine i njegovog matičnog naroda), istodobno nezanemarujući izučavanje istih tih područja o većinskom narodu.

Stranke će poticati suradnju i razmjenu u području obrazovanja u dijelu koji se odnosi na obrazovanje nacionalnih manjina, posebno razmjenom prosvjetnih stručnjaka, školskih programa, udžbenika i drugih nastavnih materijala, omogućiti dodjele stipendija i sudjelovanje na seminarima stručnog usavršavanja nacionalnih manjinskih učitelja te poticati izravnu suradnju škola, odnosno stvaranje uvjeta za uzajamne posjete učenika i učitelja.

Članak 4.

Stranke će podupirati zapošljavanje stručno osposobljenih djelatnika koji dolaze iz redova pripadnika nacionalne manjine na svim razinama i oblicima obrazovanja.

Članak 5.

Stranke će s posebnom pozornošću pratiti ostvarivanje kulturnih i obrazovnih potreba pripadnika nacionalne manjine i u tu će svrhu:

- poticati osnivanje kulturnih i obrazovnih centara kao i rad drugih srodnih ustanova;
- podupirati slanje knjiga, časopisa, nosača slike i zvuka takvim ustanovama u nekomercijalne svrhe, vlastitu izdavačku djelatnost nacionalnih manjina, gostovanja profesionalnih i amaterskih kulturno-umjetničkih skupina te organizaciju kulturnih i umjetničkih nastupa, koji pridonose obogaćivanju kulture i identiteta pripadnika nacionalnih manjina u obje zemlje;
- štiti kulturna dobra na svom području koja su vezana uz povijest nacionalnih manjina, odnosno podupirati takve aktivnosti nacionalnih manjina;
- prepoznavati manjinsko kulturno nasljeđe kao integralni dio nacionalnog kulturnog identiteta i podržavati upoznavanje većinske populacije s tom manjinskom kulturom;
- podržavati zajedničke aktivnosti pripadnika obiju nacionalnih manjina s uvjerenjem da te aktivnosti doprinose zbližavanju stranaka.

Članak 6.

Stranke se obvezuju osigurati pripadnicima nacionalnih manjina slobodnu uporabu jezika i pisma nacionalnih manjina u privatnom i javnom životu.

Stranke se obvezuju osigurati na područjima gdje žive pripadnici nacionalne manjine, a u skladu s unutarnjim zakonodavstvom i usvojenim međunarodno-pravnim standardima, službenu uporabu jezika i pisma nacionalne manjine.

Članak 7.

Stranke priznaju pravo nacionalnih manjina na izvješćivanje putem tiska, radija i televizije na jeziku i pismu nacionalne manjine.

Stranke će olakšati pristup medijima pripadnicima nacionalne manjine te će sukladno usvojenim međunarodno pravnim standardima i svojim unutarnjim zakonodavstvom:

- podupirati izlaženje tiskanih medija na jeziku i pismu nacionalnih manjina;
- podupirati emitiranje programa radija i televizije na jeziku nacionalnih manjina;
- poticati preuzimanje i distribuciju radijskog i televizijskog programa matične zemlje;
- materijalno podupirati informativnu djelatnost nacionalne manjine u okvirima svojih mogućnosti.

Članak 8.

Stranke će poštivati prava pripadnika nacionalne manjine na slobodno izražavanje vjerske pripadnosti, na ispovijedanje vjere i održavanje vjerskih obreda i vjerske pouke te na osnivanje vjerskih ustanova, organizacija i udruga.

Članak 9.

Stranke će poticati:

- odgovarajuće sudjelovanje pripadnika nacionalnih manjina u donošenju odluka na lokalnoj, regionalnoj i državnoj razini, koje se odnose na prava i položaj nacionalnih manjina i
- zastupljenost u upravnim tijelima na svim razinama državne uprave u skladu sa važećim zakonodavstvom.

Stranke se obvezuju da će prigodom teritorijalnog preustroja lokalnih i područnih (regionalnih) jedinica na razini države voditi računa da se pripadnike nacionalnih manjina time ne dovode u nepovoljniji položaj.

Članak 10.

Stranke će podupirati istraživanja iz područja povijesti, kulture i položaja nacionalnih manjina. U tu svrhu poticat će se sudjelovanje pripadnika nacionalnih manjina na istraživačkim projektima i u radu znanstvenih ustanova, kao i suradnju znanstvenih ustanova u tim istraživanjima.

Članak 11.

Stranke će osigurati pripadnicima nacionalnih manjina mogućnost svestranih, slobodnih i neposrednih odnosa s matičnim narodom te s njegovim državnim i javnim ustanovama, akademskim i nevladinim strukturama. U tu će svrhu, u okviru vlastitih mogućnosti, podupirati razvijanje kulturnih i gospodarskih odnosa i razmjenu stručnjaka.

Stranke, pravne osobe i državljani stranaka mogu radi ostvarivanja načela ovog Sporazuma pružati potporu udrugama nacionalne manjine koja živi na državnom području druge stranke.

Članak 12.

U interesu svojih nacionalnih manjina, stranke će podržati međunarodnu i gospodarsku suradnju u smislu ovog Sporazuma.

Članak 13.

Za ostvarivanje obveza preuzetih ovim Sporazumom stranke će osigurati odgovarajuću financijsku potporu, sukladno svojem nacionalnom zakonodavstvu i u okvirima svojih mogućnosti.

Članak 14.

U svrhu provedbe Sporazuma stranke utemeljuju međuvladin Mješoviti odbor koji prati provedbu ovog Sporazuma.

Stranke u Mješoviti odbor određuju isti broj predstavnika među kojima se nalaze i predstavnici nacionalnih manjina. Mješoviti odbor sastaje se najmanje jedanput godišnje naizmjenice kod stranaka Sporazuma, a osnovat će se 60 dana od dana stupanja na snagu ovog Sporazuma.

Zadaci Mješovitog odbora su:

- razmatranje provedbe Sporazuma,
- podnošenje preporuka vladama u svezi s provedbama Sporazuma.

Odluke Mješovitog odbora donose se usuglašavanjem.

Članak 15.

Ovaj Sporazum stupa na snagu danom primitka posljednje pisane obavijesti diplomatskim putem, kojom se stranke međusobno izvješćuju o okončanju postupka propisanog njihovim unutarnjim zakonodavstvom za njegovo stupanje na snagu.

Članak 16.

Ovaj Sporazum sklapa se na neodređeno vrijeme.

Svaka stranka može pisano, diplomatskim putem, otkazati ovaj Sporazum, koji u tom slučaju prestaje šest mjeseci od datuma kada je druga stranka primila obavijest o otkazu.

Sastavljeno u Splita, dana 15. listopada 2007. godine u dva izvornika, na hrvatskom i makedonskom jeziku, pri čemu su oba teksta jednako vjerodostojna.

ZA REPUBLIKU HRVATSKU

ZA REPUBLIKU MAKEDONIJU

